

Kadernota 2022

Voorzitter,

Allereerst willen we onze dank uitspreken aan iedereen die een bijdrage aan deze kadernota heeft geleverd.

Het afgelopen jaar is helaas een bijzonder jaar geweest. De coronapandemie heeft onze samenleving zwaar beïnvloed. Onze inwoners, ondernemers en verenigingen hebben hierbij een enorme veerkracht getoond, waarvoor onze complimenten. En hoewel we nu de goede kant opgaan, zijn er ook volop signalen dat waakzaamheid geboden blijft. Wij vertrouwen erop dat het college de situatie goed blijft monitoren en ingrijpt en ondersteunt daar waar nodig is.

Dit is de laatste kadernota van deze raadsperiode. We hebben hierin veel bereikt. Het doet ABL goed om te constateren dat het weer mogelijk is om te investeren in onze verschillende kernen. Dit is mogelijk dankzij het solide financiële beleid van de afgelopen jaren. Ook de inventieve aanpak in het sociaal domein lijkt zijn vruchten af te werpen. Hoewel we nog onvoldoende zicht hebben wat de corona-effecten hierbij zijn. Laarbeek is financieel gezond en dat verdient een compliment. Als we het meerjarenperspectief beschouwen, dan maken we ons wel enigszins zorgen over de saldi. Er is een krap overschot, wat onzekerheden geeft. Wij vragen hier aandacht voor. Geef overschotten niet direct opnieuw uit, voordat we zeker zijn van een structureel stabiele situatie rondom onze uitgaven. Zo weten we bijvoorbeeld dat er vanuit Senzer dit jaar nog een begrotingswijziging komt. Valt deze negatief uit, dan zou het meerjarenperspectief zo maar niet sluitend meer kunnen zijn. Een ruimer saldo was dan ook wenselijker geweest.

Het doet ons goed dat de lasten beperkt stijgen. Hierbij blijven de voorzieningen in onze unieke kernen stabiel op een hoog niveau. We zien de komende jaren een OZB-stijging van 3%. In het verleden hebben we al eens gesproken over een OZB-aanpassing met alleen een inflatiecorrectie. Dit willen we graag vanaf 2025 gaan realiseren. Hiervoor dienen we een amendement in.

AMENDEMENT 1

Steeds meer inwoners en bedrijven raken ervan doordrongen dat we hard moeten werken aan alternatieve methodes om energie op te wekken, maar ook om energie te besparen. Initiatieven, zoals de huisbezoeken van Duurzaam Wonen Laarbeek, zijn belangrijk om inwoners enthousiast te krijgen. En om te gaan investeren in duurzame oplossingen. Wat ons betreft mag de gemeente zelf meer een voorbeeldfunctie hierbij innemen. We zijn daarom blij te zien dat er gekeken gaat worden naar de haalbaarheid om gemeentelijke gebouwen verder te verduurzamen. Een beter milieu begint immers bij jezelf.

Zorgen zijn er echter ook. De problemen rondom net schaarste lijken te escaleren en we betwijfelen of hier snel een oplossing voor wordt gevonden. We kunnen echter niet wachten met het nemen van maatregelen, de belangen voor onze leefomgeving zijn te groot. We vragen ons daarom af of we de focus niet deels moeten gaan verleggen. We zetten nu in op duurzame methoden om elektrische

energie op te wekken via wind- en zonne-energie. Moeten we niet meer gaan focussen op besparingen? Alles wat we niet verbruiken, hoeven we namelijk ook niet op te wekken.

Daarnaast wekken de windmolens en in mindere mate zonneweides weerstand op. Ook ABL is niet direct voorstander van windmolens. In de kadernota is sprake van innovatieve geluidsmaatregelen voor de N279. Kan er een combinatie worden gemaakt tussen de aanleg van deze innovatieve maatregelen en duurzame opwek via bijvoorbeeld zonnepanelen?

We zien dat er positieve ontwikkelingen zijn rondom enkele verkeersknelpunten in Laarbeek waar ABL al vaker aandacht voor heeft gevraagd. De juiste oplossing voor de situatie bij de Beekse brug is nog niet gevonden, maar het is goed dat er weer beweging is. Het is nu inmiddels wel tijd om door te pakken. Met betrekking tot een ander knelpunt, de Deense Hoek, zijn we blij dat er invulling is gegeven aan de ABL-motie van vorig jaar november. De verdere invulling van de robuuste rand om Lieshout krijgt met de aanpak van deze kruising verder vorm. Afname van het sluipverkeer in Lieshout is een speerpunt van ABL. Ook de aanpak van de verkeersoverlast in de kern van Aarle-Rixtel in combinatie met de aanpak van het kerkplein is noodzakelijk.

We zien ook toekomstige investeringen rondom vervanging van de Verkeers Regel Installatie bij de Aarlese brug en natuurlijk het voornemen de Heuvel in Lieshout aantrekkelijker te maken. Al jaren streven we naar meer verkeersveiligheid en minder dagelijkse hinder van doorgaand verkeer in de kernen. De werkgroepen verkeersveiligheid van de dorpsraden leveren hier heel goed werk. En toch blijft het lapwerk met plantenbakken, sluizen en drempels.

Al deze verkeerstechnische investeringen mogen we niet los van elkaar zien. Waar door de Provincie wordt gesproken over robuuste randen voor de regionale verkeersafwikkeling, zien wij robuuste aders in onze lokale verkeersafwikkeling zoals de N615. Door doelgericht deze bestaande aders robuust en aantrekkelijk te maken, kunnen we op een verantwoorde manier onze kernen 'afsluiten' voor doorgaand verkeer. Denk daarbij aan het verkeersluw maken van kernen als Lieshout en Aarle-Rixtel. Dit kan alleen als een aantrekkelijk alternatief wordt geboden. ABL roept het college daarom op een integrale verkeersvisie te ontwikkelen en deze te gebruiken als meetlat om alle toekomstige investeringen en maatregelen aan te staven. Hiervoor dienen wij een motie in. **MOTIE 1**

In de Kadernota zien we dat qua woningbouw de focus blijft op Aarle-Rixtel en Lieshout. Dat is goed. Met de 300 extra te bouwen woningen in Laarbeek moeten we echter wel zuinig omgaan, zodat ook een volgende generatie nog kan bouwen. Het uitgangspunt dat we vooral kijken naar inbreiding en transformatie is prima, maar onze kernen moeten ruimtelijk en groen blijven. In principe willen wij geen groene plekken of plekjes inleveren voor woningbouw, tenzij het echt niet anders kan. Om de betaalbaarheid en haalbaarheid hiervan te borgen zullen we vaker moeten denken aan appartementen.

Over betaalbaarheid van dit soort binnenstedelijke ontwikkelingen maken we ons dus zorgen. Aankoop van gronden, sloop van bestaande gebouwen en herontwikkelingen van terreinen moeten allemaal terugverdiend worden door de verkoop- of huuropbrengsten. Dit is een landelijk issue, waarbij de rijksoverheid middelen beschikbaar stelt voor ondersteuning van initiatieven, zoals de woningbouwimpuls. Hoewel we zien dat de Rijksoverheid haar pijlen voornamelijk richt op grootstedelijke ontwikkelingen, roepen we het college op dit creatief te benaderen en te zoeken naar nieuwe middelen om ontwikkelingen financieel te ondersteunen en het betaalbaar te houden voor onze inwoners. De minister daagt ons uit creatief te zijn, laten we die uitdaging aangaan, al dan niet in Peelverband.

Het afgelopen decennium zijn vanwege de financiële crisis ontwikkelingen op het gebied van woningbouw te veel overgelaten aan de markt. Gemeenten en woningbouwcorporaties gingen terug naar de kern van hun taak. Nu de betaalbaarheid van woningen zwaar onder druk staat vraagt dit om herziening van dit beleid waarbij voornamelijk de corporaties weer meer ruimte krijgen voor ontwikkelingen buiten de sociale huur. In de recente bijeenkomst over woningbouw zagen wij helaas geen beleidsontwikkeling hiervoor bij Wocom. We moeten daarom als gemeente nadrukkelijker de regie nemen, zodat betaalbaar gebouwd wordt voor onze inwoners in óók deze doelgroep. Wij roepen daarom het college op deze brede samenwerking op te zoeken met corporaties en zorgaanbieders en mogelijk Wocom te bewegen haar beleid te herzien. Voor deze zaken dienen wij een motie in. **MOTIE 2**

Speciale aandacht vragen we rondom de Brukelum in Aarle-Rixtel. Dit kan zomaar een hele mooie locatie worden om woningbouw te realiseren in lijn met Mariëngaarde, waarbij tevens focus blijft voor een mooie groene omgeving. Een mooie plek voor starters, maar zeker ook voor vitale senioren in combinatie met senioren met een hulpvraag. Levensloopbestendig bouwen is hierbij het sleutelwoord.

Vanwege de capaciteitsproblemen in de zorg, staan we met elkaar voor een grote uitdaging die niet alleen door zorginstellingen kan worden opgelost. In brede zin moeten we met elkaar naar alternatieven zoeken. De druk op mantelzorgers en hun inzet is al groot en kent zijn grenzen. Daarom is een samenwerking tussen bewonersinitiatieven, woningcorporaties, zorginstellingen en de gemeente van groot belang. De gemeente kan hierbij de verbinder zijn. Denk hierbij niet alleen in een concentratie van zorgvragers, want juist dan zal er een groot appèl op professionele zorg gedaan blijven worden. De oplossing zit veel meer in een combinatie, een mix van leeftijdscategorieën in clusters waar mensen samenwonen. Vitale senioren mixen met senioren met een hulpvraag, waarbij mensen waar mogelijk burens helpen, zonder dat daar ook meteen een zorgstempel op ligt. In community-achtige concepten zoals hofjes en appartementencomplexen, met ruimte voor ontmoeting en activiteiten.

De afgelopen periode is volop beleid gemaakt voor het verbeteren van onze leefomgeving. We zijn blij met het bomenplan en het recente waterbeheerplan. Met structurele middelen blijven onze groene kernen veilig en leefbaar. Door het nieuwe speelruimteplan, met meer groen in combinatie met 'natuurlijk' spelen, en de investeringen voor het Gulden Land, worden recreëren en natuurbeleving volop gecombineerd. De randvoorwaardelijke co-financiering van het Gulden Land lijkt dit nu mogelijk te maken.

De biodiversiteit staat al jaren onder druk en de aanleg van nieuwe natuur kan helpen de teruggang in biodiversiteit een halt toe te roepen. Het is belangrijk dat voor alle plannen waar we aan natuurontwikkeling gaan doen, we een biodiversiteitstoets doen. Dat zou bijvoorbeeld al uitgewerkt kunnen worden voor het Gulden Land. Hiervoor dienen wij samen met DWG en PvdA een motie in.

MOTIE 3

ABL wil vooral de natuur, natuur laten zijn. En verkeersarm. De inpassing van Horeca op de Kop van Aarle zien we daarom niet zitten. Zet er liever een uitkijktoren of zo neer.

Veiligheid staat in Laarbeek hoog op de agenda. Wij merken dat de voortvarende aanpak van overlast in de kernen wordt gewaardeerd. Dit is een kwestie van een lange adem en vraagt veel inzet. Inzet van bijvoorbeeld boa's, politie en jongerenwerkers. We zien dat dit goed loopt, ook al krijgt het niet altijd de waardering die het verdient.

In dit licht vraagt ABL ook aandacht voor de brandweer. De mogelijke hervormingen kunnen hun weerslag hebben op de vrijwilligers die onze gemeente rijk is. Ga hier heel zorgvuldig mee om, zodat deze vrijwilligers behouden blijven voor ons mooie brandweerkorps.

Ook de digitale veiligheid vraagt meer aandacht dan ooit tevoren. We begrijpen dat daar extra investeringen voor nodig zijn. Voorkoming van zaken als datalekken en het ontstaan van gijzeling van systemen zijn hierbij essentieel. Toch komt het steeds vaker voor, zoals onlangs bij de Mandemakers groep. Wij stellen voor om in commissieverband de genomen of de nog te nemen maatregelen te bespreken.

We merken tenslotte dat er soms verharding in de gemeenschap optreedt, veelal onder invloed van sociale media. Dit maakt het werk voor ons allen niet makkelijker en kan leiden tot ongewenste vertraging van projecten. We moeten er samen als totale gemeenschap voor zorgen dat polarisering zo veel mogelijk wordt voorkomen. Dit doen we door met elkaar in gesprek te blijven, met respect voor een ieders standpunt.

Voorzitter, tot zover in eerste instantie.